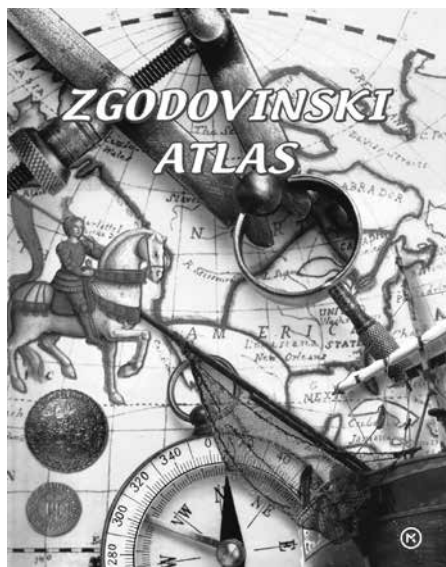

ZGODOVINSKI ATLAS

Zgodovinski atlas, Potovanje skozi čas in prostor, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2009, 174 strani

Zgodovinski atlas s podnaslovom *Potovanje skozi čas in prostor* je izšel pri Mladinski knjigi v prevodu in priredbi dr. Dragana Potočnika. Atlas predstavljamo zato, ker je izjemno primeren za pouk zgodovine, saj učenci ob njem lahko usvojijo prostorsko in časovno umestitev pomembnih dogodkov. Vsebina je razdeljena v pet poglavij: 1. Prazgodovina in stari vek; 2. Srednji vek; 3. Novi vek; 4. Moderni vek in 5. 20. in 21. stoletje, kjer lahko učitelji in učenci hitro najdejo izbrano tematiko za pouk zgodovine. Pri prazgodovini in starem veku se zemljevidi nanašajo na naslednje vsebine: Življenje prvih človeških skupin; Slovenski prostor v prazgodovini; Začetki znanosti in umetnosti in razvoj pisave; Stari Egipt, Območje Mezopotamije; Stara Indija; Stara Kitajska; Hetiti, Feničani, Judi; Stara Grčija; Perzijski imperij; Obdobje klasične Grčije; Osvajanja Aleksandra Velikega; Obdobje helenizma; Nastanek rimske države; Rimska država in republika; Rimski imperij; Propad rimskega imperija; Naši kraji pod rimsko oblastjo.

Vsaka tematika vključuje ustrezno velik zemljevid (ponekod tudi več zemljevidov) s pregledno legendo, ki učence navaja na natančno branje zemljevidov ter opisovanje prikaza zemljevida. Vsak zemljevid vključuje veliko imen krajev, regij ali držav. Uvodno besedilo k tematiki lahko služi kot uvodno besedilo za razumevanje prikaza dogodkov na zemljevidih iz politične, vojaške, kulturne ali gospodarske zgodovine. Privlačnost atlasa povečuje tudi barvno slikovno gradivo za vsako tematiko posebej. Izpostaviti pa moramo tudi, da so pri vsaki tematiki oz. zemljevidu navedeni dogodki po kronološkem vrstnem redu, kar lahko učitelji in učenci uporabijo za ponavljanje ali preverjanje znanja o določeni tematiki.

Poglavje o srednjem veku pokriva glavne teme, kot so vpadi barbarov, Frankovsko cesarstvo in Karel Veliki, Evropa okrog leta 1000, krščanstvo v Evropi, Bizanc in Slovani, naselitev prednikov v Vzhodnih Alpah – Karantanija in Spodnja Panonija, nastanek in širjenje islama, križarske vojne, Mongolski imperij, religija in kultura v srednjem veku, združitev Španije, Anglija, Francija, Rimsko-nemško cesarstvo, italijanske mestne države. V novem veku so predstavljeni geografska odkritja, umetnost in kultura v renesansi, odkritje Amerike, reformacija in protireformacija, Evropa v 16. stoletju, Habsburžani in Otomani, Afrika, Azija od 16. do 18. stoletja, Evropa v 17. stoletju, Francija in Anglija od 16. do 18. stoletja, Evropska širitev v 17. in 18. stoletju. Moderni svet pa izpostavlja naslednje vsebine:

Evropo – gospodarico sveta, industrijsko revolucijo, nastanek Združenih držav Amerike, krizo starih režimov in francosko revolucijo, obdobje Napoleonovega vladanja, dobo obnove v Evropi, upore in revolucije v prvi polovici 19. stoletja, nastanek Italije, Nemčije in Avstro-Ogrske, krizo in propad Osmanskega cesarstva ter industrijski razvoj ob koncu 19. stoletja in začetku 20. stoletja.

Poglavje za 20. in 21. stoletje je najobširnejše in se navezuje na imperializem, prvo svetovno vojno, fronte v prvi svetovni vojni, revolucijo v Rusiji, prva povojna leta v Evropi, finančno krizo, Evropo in razmere v svetu med obema svetovnima vojnama, začetek druge svetovne vojne in preobrate v drugi svetovni vojni. Po drugi svetovni vojni pa so teme še železna zavesa, hladna vojna, dekolonizacija, ustanovitev Izraela in bližnjevzhodna kriza, razpad Vzhodne Evrope, krize in konflikti po hladni vojni, Evropa in evro.

Vsako poglavje vsebuje tudi slovensko zgodovino. Tako so v starem veku predstavljeni slovenski kraji pod rimsko oblastjo, v srednjem veku oblikovanje dežel na Slovenskem in srednjeveška mesta, kultura in umetnost na Slovenskem. Ravno tako so predstavljeni slovenski kraji v novem veku, Slovenci ob koncu 18. in v prvi polovici 19. stoletja, Slovenci v drugi polovici 19. stoletja, med prvo svetovno vojno, med drugo svetovno vojno in po drugi svetovni vojni.

Zgodovinski atlas je urejen pregledno, vsaka tema je predstavljena na dveh straneh ter natančno prikazuje dogodkovno zgodovino z zemljevidom in časovno preglednico dogodkov. Slikovno gradivo bogati predstavitev teme, medtem ko uvodno besedilo dopolni vzročno-posledično povezanost teme v celoto. Atlas odlično časovno in prostorsko umesti dogodke. Kot je zapisal dr. Bojan Balkovec v spremni besedi: »Način posredovanja zgodovinskih informacij je takšen, da nam pogosto uide pogled na širši prostor ali kar na ves svet. Atlasi nam v takih primerih skušajo pomagati bolj kot drugi pripomočki, da si lažje predstavljamo, kaj se je dogajalo v istem času na različnih delih sveta.«

Dr. Danijela Trškan